

Να δώσουμε μια ευκαιρία στην πολιτική

► Του **ΤΑΣΟΥ ΤΣΑΚΙΡΟΓΛΟΥ**

«Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ υπήρξε πάντα η πάλη ανάμεσα σε διαφορετικά σχέδια για την κοινωνία και είναι σημαντικό να δίνεται στους πολίτες η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ πολύ διαφορετικών σχεδίων» υποστηρίζει η Σαντάλ Μουφ, αναλύοντας αυτό που αποκαλεί «αγωνιστικό πλουραλισμό» στο πλαίσιο της δημοκρατίας.

Όσο και εάν οι κυρίαρχες τις τελευταίες δεκαετίες πολιτικές δυνάμεις (Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ) προσπάθησαν να εξοβελίσουν αυτόν τον πλουραλισμό και τον αγώνα για την επικράτηση διαφορετικών σχεδίων, η κρίση και οι μνημονιακές πολιτικές αναβίωσαν τις διαχωριστικές γραμμές και επανέφεραν τον πολιτικό προβληματισμό και πάλι στο επίκεντρο. Μάλιστα, με αφορμή κυρίως το «ελληνικό πρόβλημα», άνοιξε πανευρωπαϊκά η συζήτηση για το ποια κοινωνία θέλουμε και με ποιο τρόπο μπορούμε να την οικοδομήσουμε. Αρπακτικός καπιταλισμός και χρηματοπιστωτική δικτατορία ή μετάβαση σε μια πιο δημοκρατική διεθνή κοινωνία με διάλογο και αλληλεγγύη;

ΟΛΑ ΟΣΑ οι συστημικές δυνάμεις χαρακτήριζαν τα προηγούμενα χρόνια ως «λαϊκισμό», συγκεκριμένα την αντίσταση στο νεοφιλελεύθερο σχέδιο, επανακάμπτον δυναμικά στο προσκήνιο, αποδεικνύοντας ότι εκτός από την ακροδεξιά-συντηρητική αντίδραση υπάρχει και ένας αριστερός «λαϊκισμός» που συγκροτεί ένα πολιτικό υποκείμενο για την υπεράσπιση των κοινωνικών κεκτημένων και του ιστορικού κράτους πρόνοιας.

Και εδώ υπεισέρχεται μια άλλη έννοια που έχει χρησιμοποιήσει η Μουφ, δηλαδή τα πολιτικά πάθη στα οποία αποδίδει μια κεντρική θέση στην πολιτική. «Φυσικά, δεν εννοώ ότι δεν παίζουν ρόλο τα συμφέροντα ή οι ηθικές ανησυχίες, αλλά αυτό που κινεί τους ανθρώπους να δράσουν πολιτικά είναι η δυνατότητα να ταυτιστούν με ένα σχέδιο» λέει η Βελγίδα καθηγήτρια Πολιτικής Θεωρίας. Μάλιστα κάνει και μια ενδιαφέρουσα διάκριση: «Βασικά υπάρχουν δύο είδη πάθους στο πεδίο της πολιτικής: το ένα είναι η ελπίδα και το άλλο ο φόβος. Και εγώ νομίζω ότι ο δεξιός λαϊκισμός τείνει να κινητοποιεί το πάθος του φόβου, ενώ ο αριστερός το πάθος της ελπίδας».

ΕΙΔΑΜΕ ΑΥΤΟ το δίπολο τα τελευταία δύομισι χρόνια, με τις συντηρητικές δυνάμεις να ποντάρουν στον φόβο, στο δέος και στην απειλή του μονόδρομου, ενώ πρόσφατα υπάρχουν σημάδια ανάπτυξης κάποιων άλλων πολιτικών δυνάμεων στην Ευρώπη, οι οποίες επιχειρούν να αναζωογονήσουν την ελπίδα και να παρουσιάσουν ένα εναλλακτικό σχέδιο.

Παράλληλα η πολιτική ζωή στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς, ξαναμπολιάστηκε με ηθική, κόντρα στην ηθικολογία που καλλιέργησαν οι κυρίαρχες οικονομικές ελίτ -γερμανικές ή άλλες- και η οποία στιγματίζε όποιον ζούσε δήθεν «πάνω από τις δυνατότητές του». Η πρόσφατη κόντρα στη Βουλή είχε έντονο χαρακτήρα ηθικής αντιπαράθεσης και όχι σκανδαλοθηρικής ηθικολογίας. Ο Τσίπρας εγκάλωσε τον Σαμαρά ότι δεν συγκρούστηκε με τη μιντιακή διαπλοκή, ότι συγκάλυψε τη φοροδιαφυγή και ότι ακολούθησε μια ταξικά μεροληπτική οικονομική πολιτική. Βεβαίως τώρα που έκανε το βήμα μπροστά βρίσκεται ο ίδιος εκτεθειμένος στην κριτική για το εάν θα υλοποιήσει πράγματι τις υποσχέσεις του ή θα τις βάλει στο ράφι.

ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ η πολιτική ζωή του τόπου έχει κάνει ένα πρώτο βήμα για να βγει από τον βούρκο της αναξιοπιστίας και της εσωστρέφειας και οι πολίτες δείχνουν ένα νέο ενδιαφέρον για όσα τους αφορούν. Αρκεί να υπάρξει συνέχεια...

